

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Pravilnik o listu
se v listu in ga
gospoda Novak-a in
volikom trga po 10 h.

Skupaj se ne
bojo, neplačati list
se ne sprejemajo.

En omeniti se plačuje
od navadne vrednote,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 20 h,
trikrat 25 h.

Iskrati se sprejemajo
do arde opozicije.

Pravilnik o listu
in v listu in ga
gospoda Novak-a in
volikom trga po 10 h.

Skupaj se ne
bojo, neplačati list
se ne sprejemajo.

En omeniti se plačuje
od navadne vrednote,
če se natisne enkrat,
po 15 h, dvakrat 20 h,
trikrat 25 h.

Štev. 49.

V Mariboru, dne 8. decembra 1904.

Tečaj XXXVIII.

Okrajni zastopi.

Dva okrajna zastopa na Spod. Štajerskem vzbujata zadnje dni zopet večjo pozornost v javnosti. To sta okrajna zastopa v Celju in v Ptujju.

Celjski okrajni zastop je ostal pri zadnjih volitvah v slovenskih rokah vključ temu, da so se priprave zanj vršile od slovenske strani precej nemarno in so celo volilci izostali, od katerih bi tega nikdar ne pričakovali. Nemci so na slovensko zmago odgovorili s tem, da niso hoteli voliti zastopnikov mesta Celja in trga Vojnik. Vsled tega se novovoljeni zastop še ni mogel sestaviti. Ako bi slovensko mesto ali trg tako stavlalo kakor sedaj Celje in Vojnik, bila bi vlada gotovo takoj na svojem mestu, da bi z občutnimi kaznimi omehovala stavkujoče mesto oziroma trg. Seveda Celje in Vojnik sta še dosedaj v nemških rokah, zato pa se jih vladni gospodje v Celju in Gradcu ne upajo dotakniti. Prihajajo celo glasovi, da se bo okrajni zastop celjski razpustil in se razpisale nove litve — vse zaradi tega, ker trmoglavo Celje in hajlovski Vojnik nočeta izvoliti svojih zastopnikov v okrajni zastop! Slovenci morajo biti pripravljeni na vse slušaje!

Okrajni zastop ptujski pa je vsled zadnjih volitev v rokah nemških meščanov in graščakov, na tem se ne da nič več spremeniti. Volitve so potrjene in zastop je začel delovati. Dne 29. nov. je imel prvo sejo. Kakor razvidijo naši čitatelji iz domačih novic, je vzbudila že prva seja ptujskega okrajnega zastopa veliko razburjenje in nezadovoljnost

s sedanjim nemškutarškim zastopom. Prvi pozdrav novega zastopa celjemu okraju je, da se zvišajo doklade. Odvetnik Plahki je imel takoj pripravljen izgovor, da je to zakrivil prejšnji odbor, ker je zapustil 22.000 K dolga. Sklenilo se je, da se mora ta izgovor naznaniti po celjem okraju! Posebna poročila in pa »Štajerc« bodo prišla na občine in posestnike, v katerih se bo širil ta prazen izgovor. Slovenski odbornik Zelenik pa je že takoj v seji razjasnil, zakaj je nastal dolg, namreč osobito zato, ker se niso plačane vse doklade. Ljudje ne morejo plačati, ker je siromaštvo v okraju. Svaril je, naj se vsaj letos ne zvišajo doklade, ker je bila tako slaba letina. Naj se počaka z različnimi novimi zidavami in gradnjami. Gosp. Korenjak in g. Mahorič sta tudi svarila in prosila, naj se ljudstvo letos obvaruje večjih doklad. Vse prošnje niso nič pomagale. Nemški gospodje so ostali pri tem, da se doklade zvišajo. Saj njih nič ne boli. Da pa ljudstvo ne bo nanje kudo, ampak na prejšnji slovenski okrajni zastop, sklenili so, naj se piše in reče, da so vsega tega krivi — Slovenci! Basta, nemška pravičnost! Ali bodo vsaj sedaj tiste izdajice, ki so prodale svoje glasove pri volitvah Nemcem, uvidele, da so ravnale v svojo in svojih sobratov pogubo?

Zakaj pa potrebuje novi nemški zastop toliko denarja? Med drugim tudi za to, da se nagrada (poleg plače) okrajnemu tajniku povzga na 400 K, in cestarju se naj zvišajo potovalne doklade na 3 K in se začne plačevati vsako leto za penzijo po 500 K. Res, vsak delavec je vreden svojega plačila, toda

ali bi se ne moglo počakati s takimi povzganji, ko letos preti istim, ki bodo morali plačevati, beda in glad?

Nemški udje okrajnega zastopa so menda tudi kje zvedeli, da bodo na prikadevanje slovenskih deželnih poslancev dr. Ploja in dr. Jurtele poslani strokovnjaki v kraje, kjer so bili plazi ter bodo poučevali ljudstvo, kako pri takih nesrečah ravnati in kako se jim že naprej izogniti. Zato so tudi sprejeli v okrajnem zastopu enak predlog, naj pridejo omenjeni strokovnjaki v ptujski okraj! Prepozno ste se domislili, nemška gospoda! Kadar drugi že vse storijo, je lahko za njimi pobirati stopinje!

Kjer vlada Nemeč Slovincu, tam vlada nesreča. Samoumevno, saj tujec ne more imeti toliko srca za Slovence, kakor ga ima sobrat. To vidimo sedaj tudi v ptujškem okraju. Zato pa kmetje, kjer ste že pod tujim jarmom, trudite se, da ga vržete raz se! Vi imate moči dovolj, le krepke volje vam je treba! In zanašajte se le na se, ne morda na vlado. Vse, kar je vladno, je proti nam. Z lastno močjo se bomo otepli Slovenci tujih okov!

Rusko-japonska vojna.

Na suhem.

Na mandžurskem bojišču postaja bolj živahno. Generala Rennenkampfa, ki se bojuje na levem ruskem krilu, so Japonci napadli, toda stari vojak jih je s svojimi kozaki zagnal nazaj. (General Rennenkampf je bil

Listek.

Kralj in gosji pastir.

Bavarski kralj Maksimilijan Jožef je večkrat v prav navadni obleki hodil v božjo naravo in se odpočival svojega truda. Neka dne je sedel na klopici v svojem lepem gradu poleg tegernškega jezera in prebiral zabavno knjigo. Med tem se ga pa loti zaspanec. Knjigo odloži na stran in sladko zadremlje. Ko se vzbudi, se hoče izprevedriti z izprehodom. Vstane in koraka ob jezerskem obrežju. Daleč ima že vrt za seboj; ko se spomni, da je pozabil knjigo na klopi. Rad bi jo imel seboj; zato se skrbno in zvedavo ozira po zelenih travnikih, kje bi ugledal kakega človeka, da bi poslal po njo. Končno vendar zagleda malega dečka, ki je pasel gosi po sveži travi.

Kralj gre proti njemu in mu pravi: »Dečko, v grajskem vrtu sem na klopici pod gradom pozabil neko knjigo. Pojdi po njo, in ko mi jo prineseš, dobiš en goldinar za svoj trud.«

Pastir ni poznal kralja. Nezaupno je ogledoval precej obilnega gospoda, ki mu ponuja goldinar za tako kratko pot. Slednjic izpregovori: »Saj nisem tako šemast« in se obrne.

»Zakaj misliš, da te imam za šemastega«, vpraša kralj, kateremu je dopadel okroglolični pastir.

»Zakaj?« odvrne dečko, »ej, dobro poznam škrice z grajščine. Za kaj takega nič ne trošijo goldinarjev. Vi me hočete speljati na led in potem, ko bi vam prisopihal nazaj, bi se mi smejali.«

»Na, tu imaš dve dvajsetici naprej, da ne boš mislil, da se norčujem. Pojdi mi po knjigo!«

Dečku se zaleskeče oko; dve dvajsetici sta bili zanj že ogromno premoženje. Vendar se je še obotavljal.

Pastir popravi svojo raztrgano kučnico, popraska se za ušesi in pravi: »Bi že šel, seveda bi šel, toda — ne smem. Če zvedo kmetje, da sem pustil gosi, sem takoj ob službo.«

»Neumnež, za ta čas bom pa jaz pri njih.«

»Vi«, odvrne dečko in meri kralja od nog do glave. »Vi pa znate gosi pasti. Saj se ne veste, kam ne smejo. Če jih spustim na one-le travnike, me primejo kmetje in več skoro moram jim plačati, nego na leto zaslužim. Zraven pa prav nič ne poznate mojih gosij. Poglejte tega-le gosjaka s črno glavo. Če na tega ne pazim, mi brž uide in mi spravi vse druge za seboj. Vrtnarjev je tam iz grajščine in ravno tak, kot so tisti

leni in poredni grajščinski hlapci. Samo nagaja, drugega se mu nič ne ljubi. Ne, ne, gosij vam že ne zaupam.«

Kralj se je premagoval, da se ni na glas zasmejal dečkovemu modrovanju. Potem pa reče z resnim glasom: »Dečko, jaz imam mnogo ljudij pod seboj in če te prav vodim, mi pač lahko zaupaš za nekaj časa svoje gosi.«

Pastir se zasmeje in poredno pravi: »Čajte, sedaj pa že vem, kaj ste. Gotovo tčite otroke v soli. Toda gosi se težje vladajo, kot otroci; to si zapomnite.«

»Ne maram se več pričakati s teboj; samo to te vprašam: Ali mi greš po knjigo ali ne.«

»Bi že šel, toda — —.«

»No, če si tak nezaupnež, ti obljubim, da jaz povrnem vso škodo, ki bi se zgodila. Si li razumel?«

Dečko je bil pomirjen; vdal se je. Samo naročal je še kralju, naj pazi na pisanega gosjaka, da mu ne uide. Da mu v roke bič in odhiti. Kmalu pa priteče nazaj.

»Kaj pa to pomenja? Ali si se že skesal?« vpraša kralj.

»O ne, toda nekaj vas moram še vprašati. Ali znate pokati z bičem? Poskusite!«

Kralj dvigne bič, mahne z njim, toda počilo ni.

»Saj se mi je zdelo, da ne znate. In to